

Extra kansen voor nieuwkomers

Wat werkt in leesonderwijs aan laaggeletterde anderstalige jongeren?

Theorie

Aanbeveling 3: Zorg voor evenwichtige leesinstructie waarin het systematisch leren decoderen van geschreven taal hand in hand gaat met het leren begrijpen van teksten en het aanwakkeren van leesplezier.

1. Werk eerst aan leesvoorwaarden, in het bijzonder aan het fonemisch bewustzijn
2. Leer leerlingen de alfabetische code te kraken aan de hand van een structuurmethode voor anderstaligen
3. Voorzie voldoende tijd en oefenkansen voor de overgang van de alfabetische naar de orthografische fase
4. **Werk in elke fase van het alfabetiseringsproces aan leesbegrip en gebruik hiervoor een brede waaier aan teksten en doelen**
5. Zorg ervoor dat je leerlingen graag willen lezen
6. Breng leesstrategieën expliciet aan

Lesidee

HET BELANG VAN *LEARNER-GENERATED* TEKSTEN IN DE ALFABETISERINGSKLAS

WAT?

De leerkracht maakt een tekst op basis van wat de leerlingen vertellen. Deze tekst wordt vervolgens gebruikt om verschillende vaardigheden te oefenen.

HOE?

De leerkracht introduceert een thema waarover de leerlingen hun ervaringen delen of hun mening zeggen, vertrekt vanuit een verhaal of film, of vanuit een gedeelde ervaring zoals een feest of uitstap.

WAAROM?

Laaggeletterde leerlingen in de onthaakklas verschillen sterk van niveau, leeftijd en interesses. Het vinden van geschikt materiaal is hierdoor geen sinecure. Bovendien beperkt het leesniveau van beginnende lezers de keuze qua leesmateriaal tot klassieke woordrijtjes, kale tekstjes of AVI-boeken voor kinderen. *Learner-generated* teksten bieden hier een uitkomst.

VOORDELEN?

- De inhoud van de teksten is voor elke leerling relevant en begrijpelijk.
- De leerlingen lezen wat ze zelf verteld hebben, wat het decoderen en leesbegrip vereenvoudigt.
- Leerlingen zijn zeer gemotiveerd om te lezen wat ze zelf verteld hebben.

Extra kansen voor nieuwkomers

Wat werkt in leesonderwijs aan laaggeletterde anderstalige jongeren?

ACTIVITEITEN?

- Oefenen op globaal lezen: de leerlingen zoeken een woord in de tekst, achterhalen welk woord meer dan één keer voorkomt, enz.
- Oefenen op leesvaardigheid: de leerlingen lezen de tekst, alleen of samen met de leerkracht, in stilte of luidop
- Oefenen op fonemisch bewustzijn: woorden zoeken of sorteren met een bepaalde klank
- Oefenen op leesbegrip: bijv. matchoefeningen (welke zin hoort bij welke leerling), teksten puzzelen, gatenteksten

Bron

Trioen, M. & Casteleyn, J. (2018). *Extra kansen voor nieuwkomers. Wat werkt in leesonderwijs aan laaggeletterde anderstalige jongeren? Een praktijkgids voor lesgevers*. Antwerpen: Universiteit Antwerpen (voorbeeld 3.4 p. 27)